

Kalbinio kvėpavimo mokymo svarba

Kvėpavimo įtaka yra svarbi kalbos raiškai. Iškvėpimo metu susidaro balsas ir artikuliuojami garsai. Nuo kvėpavimo priklauso ir balso kokybė: aiškumas, skambumas, tonas - nuo to kiek įkvėpsime, kiek iškvėpsime ir kaip paskirstysime kvėpavimo jėgą, norėdami išgauti tam tikrą garsą. Išlavintas kalbinis kvėpavimas padeda vaikui išmokti kalbėti ramiai, tolygiai, greičiau išmokti tarti garsus.

Atliekant kvėpavimo, pūtimo pratimus būtina išmokyti vaiką, kad giliai įkvepiame per nosį ir iškvėpiame per burną. Sekite vaiko judesius ir stenkitės, kad įkvėpdamas vaikas nekeltų pečių, o iškvėpdamas neišpūstų skruostų; kad pučiamas objektas būtų burnos aukštyje, o kūnas išliktų tiesus. Kvėpavimo pratimai gali būti labai žaismingi ir smagūs kiekvienam vaikui.

Rekomenduojami pratimai:

- ✓ Nupūsti nuo stalo lengvus daiktus.
- ✓ Pūtimu išlaikyti ore nedidelius vatos gumulėlius.
- ✓ Pripūsti popierinius maišelius.
- ✓ Balionų pūtimas.
- ✓ Muilo burbulų pūtimas.
- ✓ pučiant spalvotus burbulus (į indą supilus šiek tiek indų ploviklio, vandens ir paspalvintus viską maistiniais dažais).
- ✓ Vėliavėlių plazdenimas.
- ✓ Burbuliavimas į vandenį per šiaudelį.
- ✓ Pučiant akvarelinius dažus (nupieštam žmogeliukui taip „pripiešiant“ plaukus).
- ✓ Pūtimas į malūnėlio sparnus.
- ✓ Švilpukų, dūdelių, armonikėlių pūtimas.
- ✓ Žvakučių užpūtimas. Kai duodamas nurodymas „silpnas vėjelis“ - tai neužpučia žvakutės - ji tik stipriau suplazda, o jei „stiprus vėjas“ tai stengiamasi vienu iškvėpimu užpūsti, kad užgestų.
- ✓ „Fokusas" (oro srovės nukreipimui liežuvio viduriu). Ant nosies galiuko padedamas mažas vatos gabaliukas. Vaikas turi pakelti liežuvį ant viršutinės lūpos ir stipriai pūsti į vatą, kad ji nuskristų vertikaliai aukštyn.
- ✓ „Pašildykim delniukus“- pūtimas į trinamus delniukus.
- ✓ „Gėlytė“. Reikia įkvėpti ir sulaikyti kvėpavimą – kaip uostant gėlę. Taip ir galima pasiūlyti vaikui: „Pauostyk gėlytę“.
- ✓ „Plunksnelė“. Pasiūlykite vaikui nuo delno nupūsti plunksnelę (lapelį, vatos gabaliuką, teniso kamuoliuką ir pan.).
- ✓ „Paridenk pieštuką“. Įkvėpti per nosį ir, iškvepiant per burną, ridenti pieštuką per stalą.
- ✓ „Snaigė tirpsta“. Papūsti į sniegą, iškvepiant per burną, kad sniegas ištirptų.
- ✓ „Jūros gaudynės“. Per trumpą šiaudelį pūsti į laivelius vandenyje (gali būti iš garikinio riešuto kevalo ar popieriniai).

Naudota literatūra:

- A. Garšvienė, R. Ivoškuvienė (1993). Logopedija.
- <http://www.logopedinis.lt/patarimai/kaip-lavinti-kalbini-kvepavima>
- <http://www.aboscentras.lt/kalbinio-kvepavimo-lavinimas/>
- <https://www.ikimokyklinis.lt/index.php/straipsniai/bendri-straipsniai/kaip-vaikai-mokosi-kalbėti-4/10988>
- <https://www.lavinuvaika.lt/tinklarastis/kvepavimo-pratimai-8-idejos-zaidimams/>